

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH WE WROCŁAWIU			
SYLABUS DO ZAJĘĆ NA KIERUNKU PEDAGOGIKA I STOPNIA			
Nazwa zajęć	Praca z dzieckiem i rodziną dysfunkcyjną		
Moduł zajęć	Moduł specjalnościowy: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z gerontologią społeczną		
Rok studiów	II rok studiów		
Semestr studiów	3 semestr studiów		
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia		
Punkty ECTS	4 ECTS		
Reżim	Zajęcia obowiązkowe		
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z metodami pracy z rodziną problemową, dysfunkcyjną. Zdobyć odpowiedniej wiedzy na temat społecznych i kulturowych uwarunkowań dysfunkcji rodziny, rozwoju pomocy rodzinie dysfunkcyjnej oraz głównych środowiskach powodujących dysfunkcję rodziny, dynamice tego procesu i warunkach optymalnej pomocy rodzinom zagrożonym dysfunkcją.		
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu psychologii, socjologii oraz pojęć i systemu pedagogicznego.		
Kod efektu	Treść efektów uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć
Wiedza			
K_W06	Zna w stopniu zaawansowanym przebieg procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, a także czynniki zakłócające te procesy w kontekście pracy z dzieckiem i rodziną dysfunkcyjną. Rozumie znaczenie skutecznej komunikacji w działaniach wspierających, wychowawczych i interwencyjnych. Posiada wiedzę wstępną dotyczącą prowadzenia mediacji i negocjacji w sytuacjach konfliktowych w rodzinie.	Egzamin, Zaliczenie	wykład, ćwiczenia
K_W07	Ma zaawansowaną wiedzę o środowisku rodzinnym jako podstawowym środowisku wychowawczym, zna jego funkcje, mechanizmy dysfunkcji oraz uwarunkowania społeczno-kulturowe i psychologiczne wpływające na jego funkcjonowanie. Rozumie rolę pedagoga w pracy interwencyjnej, wychowawczej i wspierającej z rodziną zagrożoną marginalizacją lub przejawiającą symptomy kryzysu.	Egzamin, Zaliczenie	wykład, ćwiczenia
Umiejętności			
K_U02	Potrafi projektować i wdrażać praktyczne, twórcze rozwiązania w zakresie pracy pedagogicznej z dzieckiem i rodziną dysfunkcyjną, uwzględniając specyfikę problemów społecznych, wychowawczych i emocjonalnych.	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia
K_U07	Posiada umiejętność analizowania przyczyn, mechanizmów i skutków dysfunkcji w rodzinie	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia

	oraz procesów społecznych wpływających na kondycję dziecka i jego otoczenia wychowawczego.		
K_U15	Potrafi rozwiązywać dylematy etyczne związane z pracą z dzieckiem i rodziną przeżywającą kryzys, w tym uwzględniające ochronę dobra dziecka, godność osoby i zasady współpracy interdyscyplinarnej. Umie planować własny rozwój zawodowy w tym obszarze.	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia
K_U18	Potrafi zaplanować sieć wsparcia instytucjonalnego i środowiskowego dla dziecka i rodziny dysfunkcyjnej, dostosowując działania do ich potrzeb, możliwości oraz lokalnych zasobów.	Obserwacja studenta	wykład, ćwiczenia
Kompetencje społeczne			
K_K02	Rozumie znaczenie profesjonalnej wiedzy pedagogicznej w pracy z rodzinami w kryzysie oraz potrafi ją zastosować w praktyce zawodowej, wykazując postawę zaangażowania społecznego.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
K_K03	Jest gotowy do określania priorytetów zawodowych i osobistych w pracy z rodziną dysfunkcyjną, wykazuje odpowiedzialność za efekty podejmowanych działań opiekuńczo-wychowawczych i pomocowych	Obserwacja studenta	ćwiczenia
Treści programowe			
Forma zajęć: wykład			
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu wykładów na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia. 2. Wprowadzenie do problematyki dziecka i rodziny dysfunkcyjnej Definicje rodziny dysfunkcyjnej Typologie dysfunkcji rodzinnych Rola pedagoga w pracy z rodziną w kryzysie 3. Diagnoza sytuacji wychowawczej dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej Czynniki ryzyka i czynniki chroniące Przejawy przemocy, zaniedbania, wykluczenia Skutki dysfunkcji rodzinnej dla rozwoju dziecka 4. Formy i metody pracy z rodziną dysfunkcyjną Praca interwencyjna, wspierająca, środowiskowa Indywidualne plany pracy z rodziną Współpraca z instytucjami pomocy społecznej, sądami, szkołą 5. Komunikacja z rodziną w kryzysie Bariery komunikacyjne i ich przełamywanie Mediacje rodzinne i elementy negocjacji Asertywność i empatia w relacji pomocowej 6. System wsparcia dziecka i rodziny Sieć instytucjonalna i pozainstytucjonalna Rola asystenta rodziny, pedagoga szkolnego, kuratora Programy profilaktyczne i interwencyjne 7. Aspekty prawne i etyczne pracy z rodziną dysfunkcyjną Obowiązki pedagoga wynikające z przepisów prawa			

Poufność, ochrona danych, odpowiedzialność zawodowa Etyczne dylematy w pracy z rodziną i dzieckiem		
Forma zajęć: ćwiczenia		
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu ćwiczeń na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia. 2. Analiza przypadków (case study) Studium rodzin z problemem alkoholowym, przemocą, ubóstwem, migracją Rozpoznawanie potrzeb i zasobów rodziny Tworzenie indywidualnych planów pomocy 3. Rozwijanie umiejętności diagnozy pedagogicznej Wywiad środowiskowy Obserwacja pedagogiczna Dokumentacja przypadków 4. Trening komunikacji i interwencji Symulacje rozmów z rodzicem i dzieckiem Reagowanie na kryzys, konstruktywna krytyka, mediacja Budowanie relacji opartej na zaufaniu 5. Projektowanie sieci wsparcia i planowanie działań Opracowanie mapy instytucji wsparcia Planowanie współpracy interdyscyplinarnej Tworzenie programów wspomagających dziecko i rodzinę Asystent rodziny w przestrzeni życia i funkcjonowania rodziny Formy pracy socjalnej z rodziną 6. Warsztat refleksji etycznej i zawodowej Rozwiązywanie dylematów etycznych Autorefleksja nad rolą pedagoga Rozwijanie odpowiedzialności i gotowości do pracy w trudnych warunkach społecznych		
Praca własna		
1. Zapoznanie się z literaturą przedmiotu. 2. Przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia.		
Metody dydaktyczne	Wykład: wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną Ćwiczenia: problemowe dyskusje, meta plan, praktycznego działania, projektowanie zadań, metoda przypadków, burza mózgów, projekty grupowe i prezentacje multimedialne	
Narzędzia dydaktyczne	Wykład: prezentacja multimedialna Ćwiczenia: prezentacja multimedialna	
Skala ocen	Na ocenę 2	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.
	Na ocenę 3	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 51%-60% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.
	Na ocenę 3,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 61%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.
	Na ocenę 4	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 71%-80% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.
	Na ocenę 4,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 81%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.
	Na ocenę 5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 91%-100%

	- wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.		
Kryteria oceny	Wykład: Podejście do egzaminu uwarunkowane jest otrzymaniem pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin w formie ustnej poprzez wylosowanie 3 pytań. Każde pytanie egzaminacyjne oceniane jest oddzielnie. Końcowa ocena z egzaminu to średnia z ocen z wszystkich pytań. Aby uzyskać wynik pozytywny z każdego z pytań trzeba uzyskać minimum ocenę 3. Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga. Student, który nie zaliczył egzaminu ma prawo podejść do egzaminu w drugim terminie zorganizowanego w sesji poprawkowej. Ćwiczenia: 100% obecności na zajęciach, uzyskanie $\geq 60\%$ wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się, pozytywna postawa zawodowa. Usprawiedliwiona nieobecność musi zostać odrobiona w uzgodnieniu z wykładowcą przedmiotu i w terminie wskazanym przez niego w sposób zapewniający prawidłową weryfikację efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. Nieobecności nieodpracowane skutkują brakiem zaliczenia przedmiotu. Test jednokrotnego wyboru składający się z 25 pytań. Test ma na celu sprawdzenie stopnia opanowania treści objętych programem zajęć. Każde pytanie ma formę zamkniętą z czterema wariantami odpowiedzi, z których tylko jeden jest prawidłowy. Za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Brak odpowiedzi lub odpowiedź błędna lub zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi skutkuje przyznaniem 0 punktów za dane pytanie. Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga.		
	Formy aktywności	Godziny	ECTS
	Wykład	10	0,4
	Ćwiczenia	20	0,8
	Lektorat	-	-
	Seminarium	-	-
	Praktyki zawodowe	-	-
	Praca własna	70	2,8
	Łącznie:	100	4
	Literatura podstawowa		
1. Krasiejko I., Rodzina z dziećmi. Rodzina dysfunkcyjna. Pedagogika, praca socjalna, terapia, Difin 2019. 2. Koziół W., Znaczenie wsparcia społecznego wobec rodziny dysfunkcyjnej, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR 2021. 3. Janicka I., Liberska H., Psychologia rodziny, Wydawnictwo Naukowe PWN 2016.			
Literatura uzupełniająca			
1. Becker-Pestka D., Opieka szkoły nad dzieckiem z rodziny patologicznej, CeDeWu sp. z o.o. 2017.			

2. Opracowanie zbiorowe, Rodzina w przestrzeni życia społecznego, Towarzystwo Naukowe KUL 2019.
3. Snyder L., Rutter M. (2020). Innovations in Child Welfare: Models for Modern Practice. London: Routledge.

Inne
-